

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Ved nærværende Lovforslag har man ønsket dels at træffe en endelig Afgørelse af det ved Lov Nr. 94 af 27de April 1900 om forskellige Anlæg og Erhvervelser for Statsbanerne udfødte Spørgsmaal om Tilvebringelsen af Midlerne til Dækning af Udgifterne ved de i nævnte Lov fastslaaede Anlæg, om hvilke det i Lovens § 6 er bestemt, at de i Genhold til Bestemmelser, som blive at fastsætte ved særlig Lov, ville være at afholde dels uden Benyttelse af Statslaan og dels ved Statslaan, dels at træffe en lovbestemt Ordning af Statsbanedriftens Forhold til Statskassen ved som en selvstændig Driftsfond at stille det til Statsbanernes normale og økonomiske Drift forødnede Beløb direkte til Statsbanernes Raadighed samtidig med, at det paalægges disse efter bestemte Regler at indbetale deres aarlige Overskud til Finanserne. Endelig har man ønsket samtidig ved nærværende Lov paa den mest hensigtsmæssige Maade at forstærke Statskassens Dækning for de mindre Beløb, for hvilke Finansministeren i Genhold til bestaaende Love har Bemyndigelse til at udstede og afhænde Statsobligationer, nemlig dels for de tvende Beløb af 2 Millioner Kr., som i indeværende og det følgende Finansaar i Genhold til Lov Nr. 39 af 24de Marts 1899 kunne anvendes som Ublaar til Landarbejdere, og af hvilke Beløb det første er bevilget paa indeværende Aars Finanslov, medens det tilsvarende forventes bevilget paa Finansloven for Finansaaret 1901—1902, og dels for en Del af de resterende Udgifter i Genhold til Jernbanelovene Nr. 83—88 af 8de Maj 1894.

Med Hensyn til det førstnævnte Formaal, Fastsættelsen af Tilvebringelsen af de Midler, som ere nødvendige for at udføre de i Loven af 27de April 1900 fastslaaede Anlæg og Erhvervelser, maa Finansministeriet gaa ud fra, at Bestemmelsen om, hvor stort et Beløb af de til de nævnte Anlæg medgaaende Udgifter der vil være at afholde uden Benyttelse af Statslaan, og hvor stort et Beløb der vil være at afholde ved Statslaan, maa afgøres efter en omhyggelig Vedømmelse af, hvorledes den hele finansielle Situation er i Øjeblikket. Herved kommer det da navnlig ogsaa i Betragtning, hvorledes Statens Kassebeholdning for Øjeblikket stiller sig og i de nærmest følgende Finansaar kan antages at ville stille sig. Er Kassebeholdningens Tilstand nemlig saaledes, at den ikke for Tiden eller i de nærmeste Aar vil kunne angribes uden

derved at udsættes for ikke at kunne udfylde sin Bestemmelse som Driftsfond for Statens hele økonomiske Virksomhed og altsaa Statens Finansvæsen udsættes for ikke at kunne funktionere paa en rolig og bebyggende Maade, synes det, hvis man ønsker de omhandlede Anlæg iværksatte eller i hvert Fald iværksatte i de nærmeste Aar, nødvendigt at fastsætte, at saa at sige alle de Udgifter, om hvilke det ikke i Loven af 27de April 1900 udtrykkelig er bestemt, at de skulle afholdes uden Benyttelse af Statslaan, kunne udføres ved Hjælp af et saadant Laan.

Og naar man nu betragter den finansielle Situation i Øjeblikket, vil det være tilstrækkeligt at henvise til de af Finansministeren under Finanslovens 2den Behandling i Folketinget givne Oplysninger (se Folketingstidende Sp. 2652—53). Heraf vil ses, at der i de sidste 6 Finansaar 1894—1900, i hvilke det samlede Overskud af løbende Indtægter over løbende Udgifter var ca. 60 Mill. Kr., er anvendt til Jernbanebygning over 66 Mill. Kr., foruden at man har ydet Laan i betydeligt Omfang til Kommuner, Forskudsforeninger, Havne, Landarbejdere m. v., saaledes at Statskassens nødvendige Kassebeholdning, naaget en Del af de nævnte Beløb er tilvebragt ved Laan, i Øjeblikket er nedbragt til et saadant Minimum, at intet mere kan tages deraf. Paa indeværende Aars Finanslov og Tillægsbevillingslov udgør disse Bevillinger til ekstraordinære Udgifter over 20 Mill. Kr., altsaa betydeligt mere end man har faaet ind ved det i April Maaned f. A. optagne $3\frac{1}{2}$ pCt. Statslaan, som konstant har indbragt ca. $11\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Og allerede før dette Laans Optagelse var Kassebeholdningens Størrelse utilstrækkelig.

Kassebeholdningens Tilstand for Tiden er da i Virkeligheden saaledes, at den ikke blot ikke vil kunne yde noget yderligere Beløb til ekstraordinære Bevillinger, men at den i og for sig tiltrænger Forstærkning og Forøgelse for at kunne funktionere uforstyrret.

Med Hensyn til det andet Formaal: Ønsket om at forstærke Statsbanedriften en selvstændig Driftskapital, hvoraf Statsbanerne skulle være forpligtede til at afholde alle med Banernes normale Drift forbundne Udgifter, bemærkes følgende: Under de senere Aars stærke Forbrug af Kassebeholdningens Midler har Statskassen stræbt efter at kunne have alle de paa de aarlige Finanslove bevilgede Indtægter til Raadighed ved Forsaldstid. Dette har imidlertid ikke kunnet lade sig gøre med Hensyn til Statsbanernes